

Sermo factus in solennitate

ab eis villa fictione nos amatis et amantes honoratis. nostrū diligite & sortiū. nostra vota cōplete et vehemēs qđ de vestra salu te gaudium capim⁹ frustrare nolite. ¶ Si geat tamē aliquādō imo et pudeat tot dura aspera et horrida p̄ pituris quotidie p̄peri et p̄ insano amore mortaliū tam indigne cōtumeliose⁹ torqueri ut indign⁹ pereat. ad n̄m vero tam iocundū tam amabi le serenū et desiderabile & sortiu⁹ lenti⁹ aut languidis vel emortuis affectib⁹ aspirare. Et nequaq⁹ ardua infracta⁹ cervice ad horā brevis eratis. Exultate ut in ppetuū cōregnetis ubi tamen merces v̄ra copiosa est in celis. ¶ Si hec et hīmōi insonaret mō nostris aurib⁹ illa felix beator⁹ concio. illa supna sanctorū ecclesia (o doctissimi et sapientes viri) quid agerem⁹ quid cuperem⁹ quo pacto estuarem⁹. quis nostrū est qđ nō totus exultaret? Quis hoc audiēs/nō eru besceret putrescere iacēs i peccatis? Quis nō potius aslurgeret saliens et exultans in deu⁹ viuu⁹ qm̄ copiosa merces est in celis? ¶ Hibilomin⁹ si nō in infidelitate obscur duerim⁹ sic dicūt sic vocāt. sic acclamātes alluciū. Obtemperem⁹ igit⁹ vocantib⁹ amici⁹. et talib⁹ amicis. ut ad celestes nuptias inuitātes verecūda repulsa nequaq⁹ p̄sum damus. nō reiſiam⁹ oblatam vltro merce dem. dū licet et temp⁹ est. sed exultemus toto conatu mētis ubi nostra merces copiosa est in celis. quod ipē cōcedere dignetur rex regū et domin⁹ dominantiū qui est sanctorū suorum copiosa merces. Amen.

Sequitur alius sermo fact⁹ i solēnitate oīm sanctor⁹. ab eodē

Tidens ih̄s turbas. ascendit in monte Math. v. c. Doctissimi ac sapientes viri talis rāta⁹ est diei bu⁹ celebritas. ut in collaudatione bu⁹ abū dantia magis labore⁹ qđ inopia. Eteni viarū simul occurrētū multiplicitas/viatorem qn̄q⁹ turbat amplius. qđ p̄moneat. verūq⁹ fit illud decepti amantis apud Ha sonez. Inopem me copia fecit. Si enī vñ aut alter sancto⁹ famibiliuz/ omni laude humana superior esse ab eloquentissimis viris sepe cōfessus est. meus sermo qualis erit que p̄conia nō vnius aut paucor⁹ sed omniū cōplectat. Adde qđ hic vberima et longe varia loquēdi materia suppedit. Tū

de ciuitate supna. de qua glorioſa dicta sūt Tum de p̄mio beator⁹. tam essentiali: qđ substanciali in aīa. et p̄substanciali in corpore et actuali in vtrisq⁹. Deniq⁹ de virtutibus omnib⁹. de donis. de beatitudinib⁹ alijsq⁹ ornamentiſ. quib⁹ sancti tui in gloria nunc triūphantēs. et oīm in vita agonisantes p̄diti sunt et fuerūt. Qd si oīa nūc dicere vo luero/yan⁹ erit et inexplabilis conatus me us. incidāq⁹ in illud. Dia qui dicit. nihil dicit. Propterea vñū tñmodo. quod isto sermone dici. illud penitus in exemplū res linqui nūc aggrediar. illius auxiliū/i quaz velut in monte Jesus descendēdo p̄ mari am matrē ascendit. implorātcs. p̄sentem⁹ illi aue angelicu⁹ Aue tc. ¶ Videntis ih̄s turbas tc. Obscero doctissimi et sapientes viri. Omittam⁹ interim corticē lralis ma terie et interiora mysteria penetrantes/ verba hec n̄rō p̄posito coaptam⁹. ut in primis neminē cōturbet. qđ de ih̄u solo/verba hec contexta sunt. qm̄ tanta est capitū mēbro rūq⁹ cōnexio. ut qđ de capite xp̄o dicit/ dicitur et de quolibet sancto⁹. qđ vidēs turbas ascendit in monte. Sed quo ascensi. et ad quē montē. Ascensus iste non pedib⁹ cor poris sed p̄is affectib⁹ atq⁹ virtutib⁹ perficitur. De quali ascensione loquif ad deu⁹ prophebra Beatus i inquir homo cuius est auxiliū a te. ascensiones in corde suo dispo sitūt in val. la. in lo. qu. pos. Porro mons iste ad quē ascendit/ mons syon est. mons coagulatus. mons pinguis. in quo bene placitū est deo habitare. iuxta illud qđ ibi dem subinfer. Eteni benedictionē dabit legislator. ibunt de virtute in vir. vi. de. de. in syon. Leterū a turbis secedere conuenit alia/ iuxta numerū septem beatitudinū in euangelio bōdierne celebriteris. enumera tarum. Postq⁹ veniat anima ad deū et ad montem sanctu⁹ eius. nunc in spe per spe culum et enigma. tandem in re per nudam perspicuāq⁹ visionem. ¶ Et in hīmōi qua licung deductione. nunc ad nostrā ethor tationem. nunc pro sanctoru⁹ collaudatio ne. versabiliſ sermo noster. Et qđ uicus in genere sit ascensus in deū. et in montem sanctu⁹ eius. quem ascensum Aug⁹. posuit amorem. vsc⁹ ad contemptū sui. sicut ecōtra amor sui vsc⁹ ad cōtemptū dei/ mergit in infernu. Hibilomin⁹ septuplex hic ascensus in specie numerat. quasi totidem gra dus mystice Jacob scale. ubi sunt angeli

Descendentes et descendentes, et dominus innixus scale Ben. ccviii. **P**rimus gradus vel primus ascensus est a turba rerum istarum sensibilius diuiniarum mundanarum. Quem facit paupertas spiritus. Beati inquit paupes spiritu quoniam ipsis est regnum celorum. Ceterum nens itaque anima deuota tempore copias aurum et argentum cum suis sequelis easdem contemptui suo subiungit subiecto pedibus humilis affectionis calcat. et clacatis dominatur. Si quidez ita figuratiter promittit dominus per Moyensem: Omnes locum quem calcauit pes vester. vester erit. Pedem intellige affectionem. Hinc fit ut anima in sursum altius erigitur velut super aggerem grandez constituta et celestis motis cacumen iam reddit proximior. Et aduerso viri diuinarii eis misero modo superpedantur quoniam turba hominum rerum terrestrium sicut onus graue per cupiditatis molem gravatur super eos. Propterea diuitie sunt tali anime tanquam mola asinaria ad collum suspensa quoniam monte ascendere retorquet in profundum. quemadmodum de sauro sisiphi poetica est fictione. Hinc apostolica vox clamatur qui voluntates fieri. incidunt in laqueum diaboli et tentationes et desideria multa nociva et iniuria que mergunt hominem in inferitum. i. ad Tim. vi. Hunc ergo in monte contemplationis celestis scandere satage. tutius est credere mihi. ut paupertate spiritus arripias. levem experimentam et libera. Per hanc enim ascendet christus in monte tecum. **S**ecunda turba est hominum qui plerique contumelias. molestationibus. et iniuriis et alijs mille modis. impediunt ascensum in monte. quoniam obrem ut anima sancta ipsis transfiliat necesse est. Hunc vero saltum et ascensum operat secunda beatitudine mititatis seu mansuetudinis. Mititas quippe erigit hoies super hoies. ut nihil eis turbationis inferre valeat. nihil lesionis. quin potius ab his compressionibus per iniurias. praeterea molestias. sursum magis impellitur. et sicut arca noe. crescentibus ruris tribulationibus. sublimius accollit et tandem fortius ascendit in monte. **T**ertia turba est turba passionum et originali somite in hoc mortuudo corpe scatentium. quemadmodum spes metus. meror. gaudium et silia. O turbam turbulentissimam. turbam nostra omnia miseris modis turbantem. turbam deuicium cum omnibus. tum pricipue adolescentibus infestam et teda eos colluione sordidantem. Hactenus

bam egredi non aliter facile est quam per tertiam beatitudinem. qua dictum est. Beati qui lugent quoniam ipsis solabuntur. Cur ita lugere necesse est: quod certe nisi per letum exoneretur. lauetur et purget sensualitas a malis cupiditatibus in tronascientibus. ex putrida corruptione. nisi in super diluvio aqua. taliter summa gastra turba egyptiaca virtus. festis sensualis pharao cum curribus et equitibus suis. aia israelitis cam sursum nitente. prebeat. prebeat circuligat funibus peccatorum. circuligata quam trahit. et turbat in damnationis abyssum. Tunc veraciter exclamare potest miserabilis aia talis. Quoniam iniqtates mee supergressae sunt caput meum. Et rursus. Intrauerunt aque tecum. Tanto ergo discrimini. quale propositum habet remedium: ut quis lucet et lachryme. Ad quid ita: ut reducatis aquas maris. aqua secundum amare penitentie super egyptios sensualitatem. ascendet aia per desertum huius infelicitatis. in terram permissionis et in montem dei Jacob. Sed aie tali. unde lucet et lachryme: Unde dicas et abunde. Recogitetur aia talis vehementer profunde atque frequenter statum suum. predictum nem suum. suum quoniam sine. Judicet quoniam terribilis dens in consiliis super filios hominum. penset quoniam incerta sunt super ipsorum diuine seueritatis seu misericordie iudicia. Clamer. pinde cum Anselmo. Heu ubi sursum et ubi non sursum queybi futura sursum nescio. Ponat assidue coram oculis in lumine fidei quamcumque si recte viserit mercures manet in celis. Sinatur quoniam horredo ad dicenda est supplicio. Tunc lugebitur. et lugescit ab oibz voluptatum illecebrorum. turbis irridentibus semet absoluere. et ascendet in montem. **E**t quidem triplices isti prioris gradus vel ascensus scale nostre euangelice quibus ascendit in monte respiciuntur incipientes. et in ipso Abram figurati sunt de quod habebat Ben. viii. Egregere de terra tua. ecce ascensus vel egressus a turba opus terrena. quod ad primam beatitudinem. Et de cognatione tua. ecce ascensus et turba hominum. quod cognati sunt et affines. quod ad secundam beatitudinem. Et de domo patris tui. ecce ascensus super sensus proprios corporales et suarum turbarum passionum. Quid enim congruentem significat haec domus patrum quoniam et tubernum proprium corporis. Et haec quoniam ad tertiam beatitudinem. **S**ubtile quoniam gradus et ille est quartus. decet ipsis proficietes. ubi aia seipsum quodammodo exit. dum proprias affectiones. modi. tanquam turbas aliquas intimas deserit. haec quoniam beatitudinem. quoniam es sitisque iusticie. per haec autem affectum modi

Berino factus in solennitate

deposito, nō iam querit q̄ sua sunt sed affectione iusticie tota succedit. et ipius esurie sitis contrabīt in sublimi⁹ montis. Quo pacto, sic ipa anima elevata triplici gradu priori⁹ superat turbas predictas. Sed ad huc q̄ longe sit ab illa iusticia beator⁹ recognitat q̄ impar existit tali dignitate rāteos retributionū gratiatū ⁊ laudū. qualē ⁊ qn⁹ tum merek apud se creator suus, reparator suus, pector suus ⁊ salvator suus. Deniq̄ agnoscens impfectū suū, iam nō in se manet sed deficit a se, ⁊ in salutare dei consen dit cum ppheta dicens. Deficit caro mea ⁊ cor meū deus cordis mei ⁊ pars mea de⁹ ī eternū. Ita anima deficiendo a se ⁊ sublevata supra se, liberi⁹ in montem ascēdit.

Dmirabil fortassis aliquis, si iam vltra quippiā anima haber qd̄ deserat ⁊ ascēdat sublimi⁹ in montē. Ecce translūt̄ turbam rex materialiū extra se p̄ primā beatitudinē. Exiuit turbā hominū iuxta se per scdaz. Abducit se a turba passionum infra corpus p̄p̄riū, per tertiam. Deseruit tandem intra se innataz affectionū, per quartā. Turbe alie, quales relique sunt, ampli⁹ sunt n̄ mirū turbe ciuiū supnoz sub triplici hierarchia coordinatoz, turbe pulcerime et a priorib⁹ longe dissimiles trāscēde. Ipsi enī sunt custodes ciuitatis, quos aīa denota querens sponsuz/paululū cū ptransisset inuenit quem diligebat. Itaq̄ nisi relicta hac triplici turba, nō puenit ad supremiz cacumen montis nostri, in quo de⁹ est iniuxus scale mystice, que dicta est, ⁊ vbi aīa tute requiescit in monte sancto dñi. Hi tri pllices ascēsus sunt pfectoz atq̄ purgatissimoz, quales fuerū sancti nr̄i dū viuerent et multo feliciter tales nūc sunt in gloria vbi s̄m dictū Greg, ipi in deū nō solū ascēdit, sed in eo currut.

Sunt plane in trinitate (quātūz dicere fas ē) tres pfectarii aīarū ascēsus, cōformiter ad tria appropria psonis iuxta tres nouissimas beatitudines quib⁹ ascendit in montē supremū. Primi⁹ ascēsus est misericordissimi amoris i sp̄is ritus sancto. qualiter exultauit id est extra se saltauit ⁊ ascēdit xp̄s, in spiritu sancto. Luce, ⁊ pterea beati misericordes qz misericordia que spiritu sancto p̄p̄ria est conse quuntur. Et hic ptransit turba seraphin.

Scđm ascēsum intelligo, purissime ⁊ mū dissimilis cognitionis in filio, in quē credētes (in q̄ petrus) exultabitis leticia in enar

rabilis Idcirco beati mūdo corde, qm̄ ipst̄ deū videbūt, ⁊ hic ptransit turba cherubin. In tertio ascēsu est pacatissima ⁊ impigritabilis quies in ipo patris secretissimo al tissimoc⁹ refugio. Hā beati pacifici, qm̄ filii dei vocabunt. Si aut̄ filii ⁊ heredes, b̄ redes quidē dei, ⁊ in eius adiutorio habi stantes, ppter qd̄ in pace fit loc⁹ eoꝝ, ⁊ exclaimat aīa quelibet talis cum ppheta, in pace in id ipm̄ dormiā ⁊ requiescā, ⁊ hic ascēdit supra tertiam turbā que est thronoz. **S**ic igit̄ declaratū est, ⁊ supficiali quodā trans cursu deductū est (doctissimi ⁊ sapientes vi rī) quib⁹ gradib⁹, quo re ascēsu, iuxta septē plūcē beatitudinē quilibet sanctoz exempli plo xp̄i, vidēs turbas, ascēdit in montem qd̄ fuit thema.

Sup̄ sunt plurima q̄ eti am ip̄e dictrina, p̄sertim de ascēsu in montē templarōis, sed breuitatis amor me retrahit, cogitz v̄ p̄suasione oratoria, ⁊ exhortatoria, ad ascēsum supne felicitatis fisionia qd̄ ceptū est. **O**ro. **V**enite obsecro sapientes ⁊ doctissimi viri, venite iuuenes et p̄uili, senes cū iuniorib⁹, venite exultez m̄s dñi, venite ascēdam⁹ in montē, v̄t ex emplo loth, saluos nos ibidē faciamus, fugiam⁹ ō citius a loco horroris ⁊ vaste solitudinis ad locū vberrimū, a carcere fetulēto ad regnū sp̄ledidissimū, ab exilio durissimo ⁊ lucru os̄issimo, ad p̄riaz suauissimā a pcelloso mari ad portū tranquilluz. Ab oīb⁹ deniq̄ miseriaz erūtarūq̄ circūstres pentib⁹ turbis, ad beatitudinis mōrē, vbi stat⁹ est oīm bonoz aggregatōe pfectus, p̄cesserūt sancti pcelli ⁊ xp̄s, q̄ nos subsecuturos p̄stolat. **T**ollam⁹ quicqđ ascēsim⁹ obstat, recedam⁹ p̄cipue a circūfluis terrena rū curaz ⁊ anxietatū turbis. Ille nos p̄mit⁹ ⁊ p̄ssos attērūt, p̄ssosq̄ ⁊ attritos funditus via p̄sternūt. Si sp̄edissimas opes si voluptates iocundissimas si gl̄iosos bo noz nūculos, si p̄clarā deniq̄ sapiam⁹ feliciter stabiliterq̄ adipisci satagim⁹, ascenden dū est ī montē. Fallit p̄ certo despit⁹ ⁊ iniuit⁹ q̄s̄q̄ inter infirmas rerū caducaz turbas, ista se habiturū sperauit, vbi q̄cqd̄ ē/ egenū ē, anxiū ē, mobile, fluidū, ⁊ nulla stabilitate subnixū. En p̄ q̄ q̄tidiana, tot expi mēta sic se b̄re iudicat, ita v̄t iudicatis nō dubito.

Qual' ergo miseria q̄rūdā mibi similiū, q̄nta infelicitas ⁊ q̄nta dementia/ aliorūz sciēter agi, ⁊ i egestate dīnitias/ in mesticia voluptates, in dedecore gloriā, i

stulticia sapientiā/in flūxibilitate denuam sperare stabilitatē. **V**it quid fabricam⁹ nobis montes nescio q̄s vmbrailes atq; fantas̄cos vicioꝝ. nūc in elatione. nūc in crudelitate. nūc in enormi fluxu voluptas teoꝝ & similibꝝ. Nonne mōtes h̄mōi. sūt mōtes gelboe maledicti supra quos neḡros diuine gr̄e. neḡ pluuiia virtuose cōsolatio nis descendit. Aut si verius loquimur. hi mōtes nō mōtes sunt. sed valles tētērime p̄cipites & lubrice. quibꝝ innitētes dilabū tur in abyſſis. absorbēturq; & v̄get super eos puteos os suū. **E**xurgam⁹ tandem lībertate tota spūs. ascēdamus in montē so ciētatis beatorꝝ. disponam⁹ ascēsiones in corde nostro p̄ gradus beatitudinū p̄mis̄ sarum. de paupr̄ate spūs in militatē. d̄ hac in luctū. de luctu in esuriē sc̄imq; iusticie. de hac in misericordiā. de ipa in mundiciā cordis. & tandem intrem⁹ pacē que exuperat omnē sensuꝝ. & in qua si ḡpleamur. cōsistit humana felicitas p̄m deductionē Aug. no no d̄ ci. dei. **O** vere felices sancti. sancte q̄s omnes. quoꝝ celebricas agit. felices in quam qui securi iam & vndiq; pacifici habitan in tabernaculo dñi. & requiescūt in monte sancto eius. nō iam formidat laq;os temptationū v̄biliter expāsos. nō seuas irruentū hostium insidias. nullis mōdenſ p̄scientiaꝝ & aculeis. nulla v̄runq; infamia. nō tristes metuūt senectutē. omnia deniq; inter eos serena pacataꝝ p̄sistunt. **E**t o tandem qui tales estis eterna pace frumentes nos p̄i⁹ nūc oculis miseris quesum⁹ cer nite terras. Et si nihil patimini. cōpati mīfias est. Lōpatimini nobis ecclibꝝ gemen tibus & flentibꝝ in hac lacrimarum valle. Lōprimūt ecce nos vndiq; hostiles ma lignantū turbe. cōculcat. lacerat. obruunt et in carcerē detrudunt. Jam omne caput languidū. & omne cor merens. a planta pe dis v̄sc ad verticē capitū. nō est in ecclia hac sanitas. In illa heu dixerim ecclia cuius fundamēta sunt in vobis montibꝝ sāctis. qm̄ vestro sanguine. vestrac̄ morte cōsecratis. dilatatis. roboratis. eam quam nunc heu immunitā cernitis misericordia et merito qm̄ fede laceratā crudeliter decisam similiter cōculcatā asp̄icitis. vt huma ni spes auxiliū iam nulla sit. p̄terea leua mus oculos nōros in vos montes vndeveyiat auxiliū nobis. Nam cū ignoram⁹ qd agere debeam⁹ hoc solū habem⁹ residui vt

oculos nōros ad dēū dirigamus. potuistis olim moribūdo corpe circūdati. mirabilia mirabiliter opari. tanq; habētes imperiū vite & mortis. tanq; insup̄ potētes in eo. q̄ vos cōfortabat xp̄s. nunq; abbreviata est potestas v̄ra nunq; charitas tepefacta. Absit h̄. poti⁹. Succurrite ḡ miserem̄. ferre subsidiū. Suscipite vos montes pacē populo. qz alh̄ qui suscipiat et eam p̄beant nō sunt. **E**t tu dñs rex ce loꝝ corona sanctoꝝ omniū. emitte lucē tu am & veritatē tuā. vt nos deducāt & adducānt in montē sanctū tuū. & in tabernacu la tua. in p̄senti & fidem spem & gratiā. & in futuro per gloriam Amen.

Sequitur sermo factus in die naſinita

tis domini p̄ eūdem.

Terū caro factū est & habitauit in nobis Joh. i. Postulem⁹ fra tres in cōpo. vt verbū qd bodie caro factū est. illud in me p̄pheticum adim pleat. dñs dabit verbū euāgelisantiō v̄tu te multa. qm̄ insipidū inane & inualidum erit verbū mei oris. si nō accipiat virtutez multam a verbo dei patris. Poterit aures carnis/strepit⁹ n̄fi f̄monis p̄cutere. sed in auribꝝ mētis nec fortiter sonabit. nec ī eas alte fixez descedet. si nō a verbo hoc/ sua z sonoritatē assumat & virtutē. Et hoc ipsuꝝ vt impetrem⁹ te nescio an glorificādā magis aut stupēdā verbi hui⁹ matrē inuocabim⁹. salutantes & verbis angelicis salutabim⁹. innocātes & dicentes Ave maria &c.

Verbū &c. Qm̄ triplicē verbi dñi natūritatē euāgelica hec cōtinet p̄ticula. ad sui p̄memorationē meū inflexit an i mū. q̄tin⁹ verbū creatū sentētiosuꝝ assumerē. q̄ deverbō in creato qd sentētiosissimū est. fueram locutur. **V**ides itaq; in passim provero bo q̄ nascit̄ dei fili⁹ ex paterno intellectu et naliter ideo verbū appellat. Asp̄icis q̄ ab vtero materno nascit̄ tp̄aluter. p̄terea dicit̄ caro factū est. Intueris postremo q̄ in cor de humano nascit̄ sp̄nālit. q̄z obre subiungitur. & habitauit ī nobis. **V**erbū. qd altius. qd immēsius. qd dñmī. Nam dē erat verbū Joh. i. Caro factū est. qd humilius qd impoēti⁹. qd fragili⁹. qz ois caro feniū Eccl. viiiij. Habitauit ī nobis. qd amabili us qd iocūdi⁹ qd appetēti⁹. neq; enī ē nec fuit alia natio tā grādis. que habeat deos appropiātes sibi sicut adest nobis de⁹ noster Deut. viij. Verbū inq; caro factum